

VESIVILJELYN MESTARI-KISÄLLI - HANKE

Janne Niemimäki,
Sisä-Suomen Kalaleader

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

**MESTARI
KISÄLLI**
VESIVILJELY

Sisä-Suomen
Kalaleader

TAUSTA

TARVE UUSILLE OSAAJILLE

- Alalla paljon kasvupotentiaalia
- Eläköityvät työntekijät
- Uudet ympäristöystävälliset tuotantotekniikat

VAIKUTUKSET

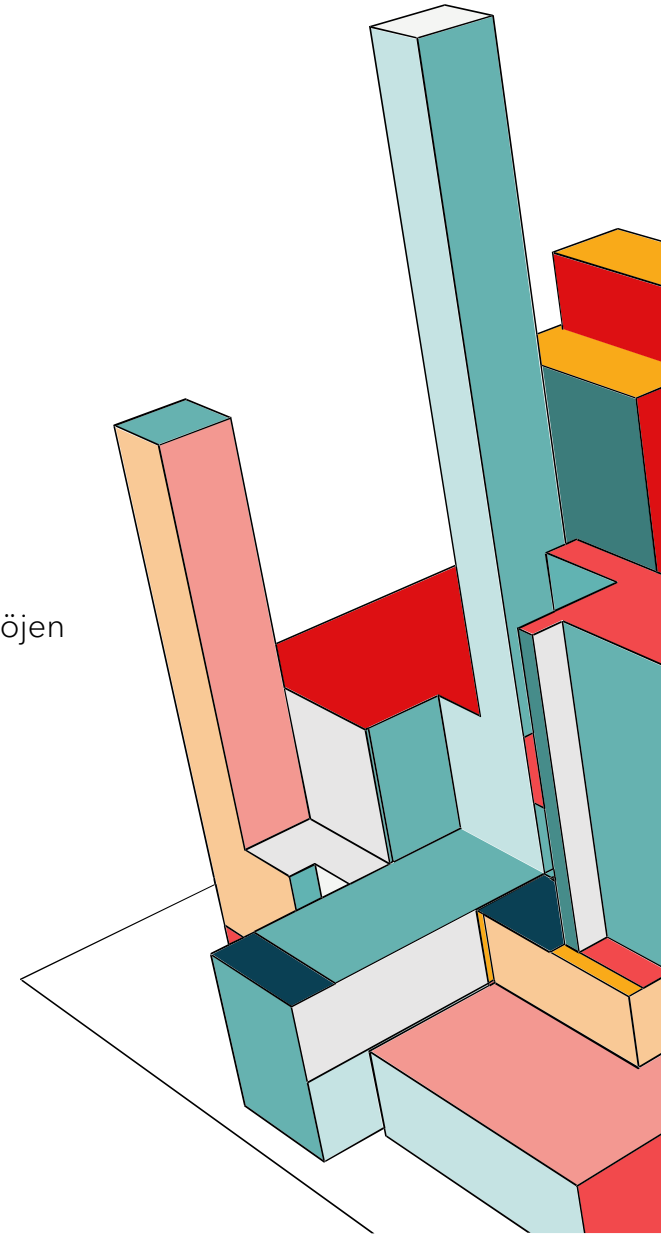
- Omavaraisuus ja huoltovarmuus kasvavassa roolissa
- Lähiruoan merkitys kasvanut
- Terveellinen ja ympäristöystävällinen vaihtoehto
- Työllistämisen ja elinvoimavaikutukset paikallisesti

ALAN IMAGO

- Ei tarpeeksi hakijoita alan oppilaitoksiin/yrityksiin
- Kuva alasta vanhentunut? (ympäristöystävällisyys, tekniikka...)
- Kalan syömisen terveysvaikutukset
- Kalankasvatuksen kuormitus (osuus vesistöjen ravinnekuormituksesta 1-2 prosenttia)

KOTIMAISEN KALAN KÄYTTÖ

- Kotimaisen kalan edistämishojelman tavoitteiden toteuttamisen kannalta on oleellista lisätä kalankasvatusta (yksi kotimainen kala-ateria lisää viikossa)
- Manner-Suomen vesiviljelystrategia 2030 (Tuotanto vuonna 2030: 25 milj. kg, kasvatetun kalan kotimaisuusaste: 54%)

VESIVILJELYN MESTARI-KISÄLLI –TOIMINTAMALLIN KEHITTÄMINEN

(1.11.2022-30.9.2023)

Varsinaista koulutushanketta edeltää esiselvityshanke, jossa tulevaa projektia valmistellaan. Selvityksen tavoitteena on selvittää, kuinka koulutus käytännössä toteutetaan, mitkä tahot ovat mukana hankkeessa ja miten hankkeen rahoitus järjestetään. Esiselvityshanke saanut rahoitusta Päijät-Hämeen liitolta.

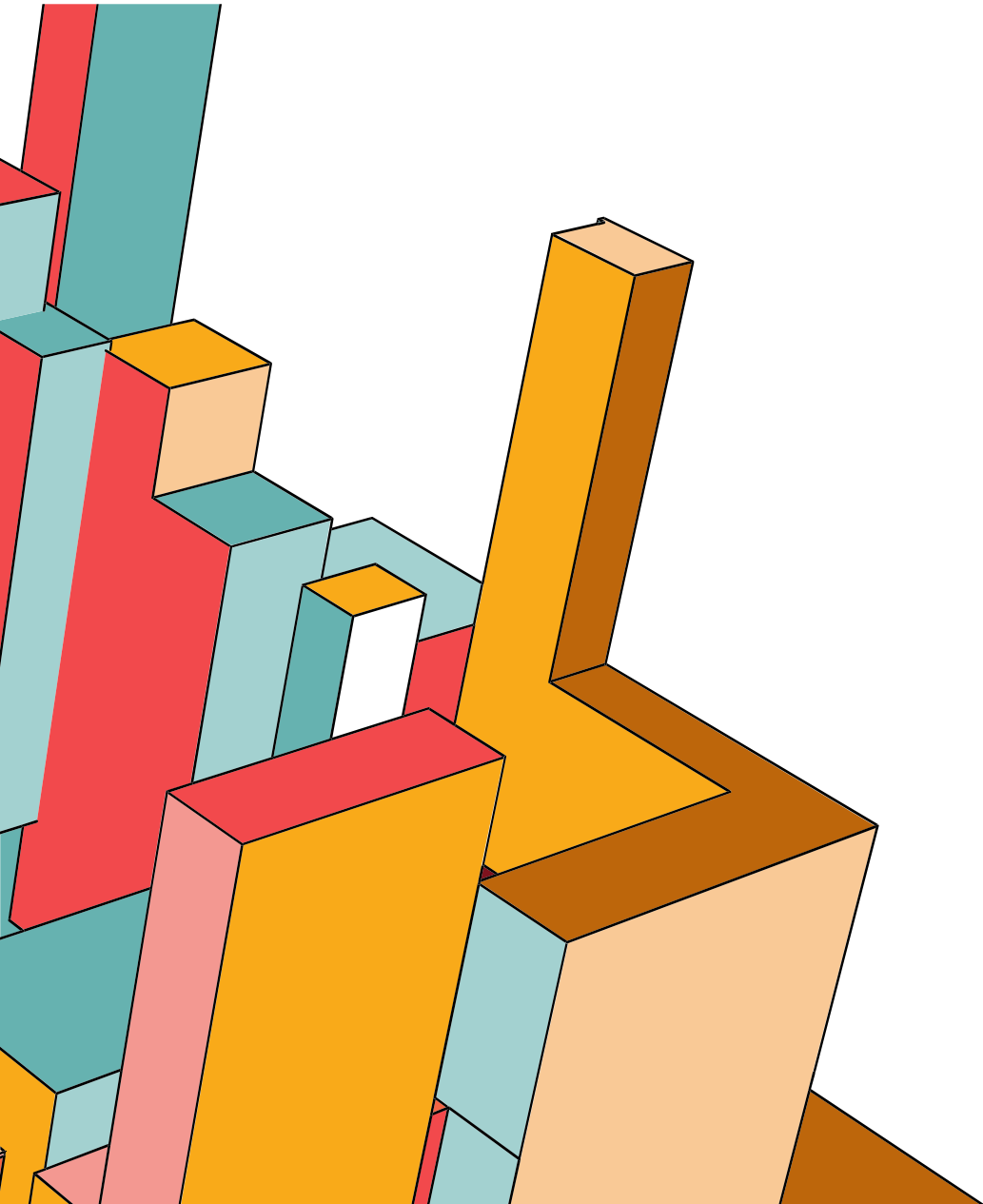
Hankkeen tuotoksena syntyy:

KOULUTUSKONSEPTI

- Kisälien koulutuksen suunnitelma
- Koulutusmalli toimii tulevan koulutushankkeen hankesuunnitelman pohjana

VERKOSTO

- Alan yrittäjien, koulutusorganisaatioiden, tutkimuslaitosten ja kehittäjäkumppanien dynaaminen verkosto osaamistarpeiden kartoittamiseksi ja siihen vastaamiseksi

IDEA

NOPEUS

- Nopealla aikataululla uusia osaajia vesiviljely-yrityksiin käytännönläheisellä koulutuksella

JOUSTAVUUS

- Kisälliksi voi hakeutua kuka tahansa motivoitunut, voi olla hankkeen aikana opiskelija, työtön, työntekijä...
- Kisälli suorittaa opintoja, jotka katsotaan tarpeellisiksi

MESTARI-KISÄLLI -MALLI

- Pohjana toimii kalastuksen mestari-kisälli -malli, käytännön avulla koulutus.

TIEDOTUS

- Markkinoinnin ja tiedottamisen avulla tavoitetaan kisälleiksi haluavat, mutta kerrotaan myös alasta yleisesti, lisätään tietoa ja kiinnostusta alaa kohtaan

TAVOITTEET

TYÖVOIMA JA TYÖLLISTÄMINEN

- Lisää työntekijöitä alan yrityksille
- Työpaikka motivoituneille kisälleille
- Alueen elinvoiman kasvu

VERKOSTO

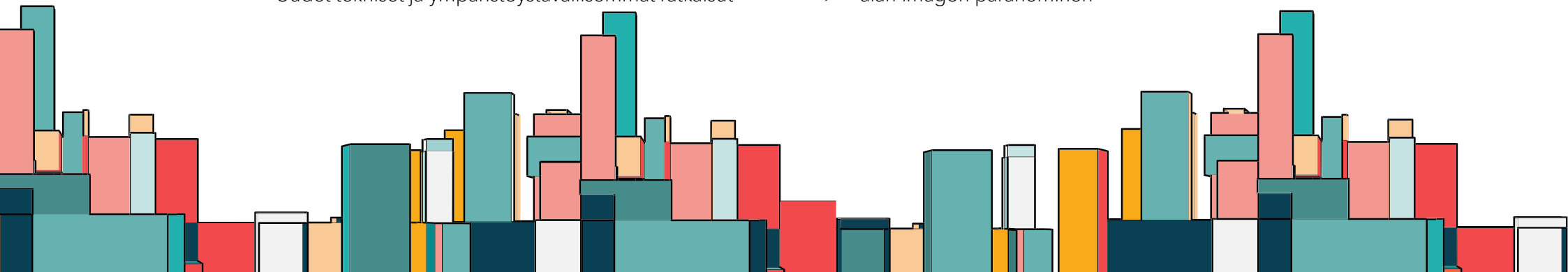
- Laajan verkoston avulla löydetään kisällit ja tiedotus leviää paremmin
- Tutustumiset ja opintomatkat
- Tiedonvälitys
- Uudet tekniset ja ympäristöystävällisemmät ratkaisut

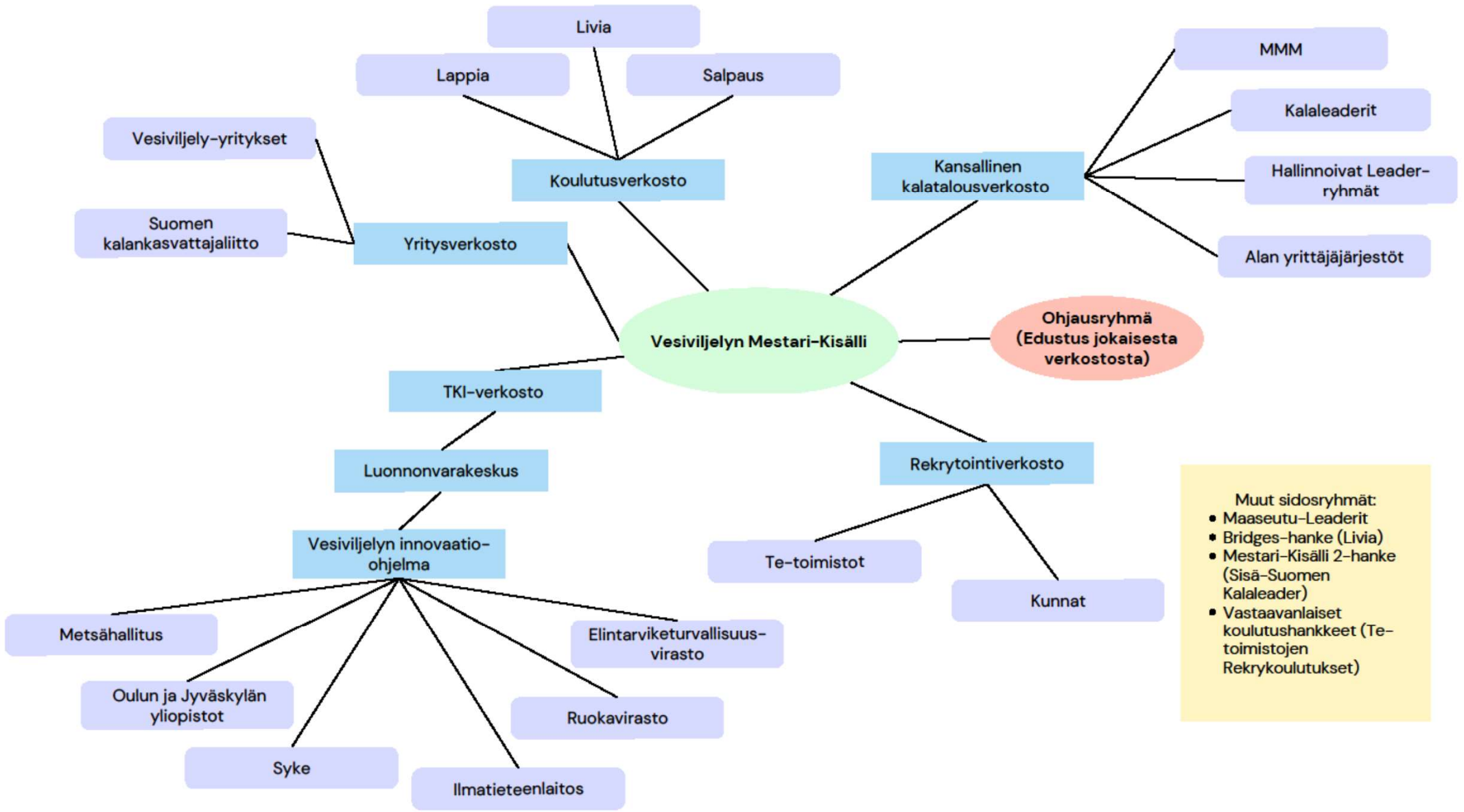
OSAAMINEN

- Lisää opiskelijoita alan oppilaitoksiin
- Joustavalla ja käytännönläheiselle metodilla nopeasti tieto-taito uusille osaajille
- Uusien vähäpäästöiset tekniikat haltuun

ALASTA TIEDOTTAMINEN

- Lisää näkyvyyttä ja tietoa alasta ->
  - enemmän osaajia alalle
  - enemmän oppilaita kouluihin
  - tuotannon kasvu
  - alan imagon paraneminen

- Muut sidosryhmät:**
- Maaseutu-Leaderit
  - Bridges-hanke (Livia)
  - Mestari-Kisälli 2-hanke (Sisä-Suomen Kalaleader)
  - Vastaavanlaiset koulutushankkeet (Te-toimistojen Rekrykoulutukset)

MUKANA OLEVAT YRITYKSET

- 10 yritystä ja luonnonvarakeskus mukana hankkeen kehitystyössä/mahdollisina tulevina mestareina
  - 34 laitosta
- Positiivista palautetta hankkeesta ja sen tarpeellisuudesta

KOULUTUSMALLI (LUONNOS)

- Miten koulutus eroaa oppisopimuskoulutuksesta?
  - Oleellinen kysymys, miksi osapuolet lähtisivät mukaan hankkeeseen, jos koulutus on käytännössä sama kuin oppisopimuskoulutus
  - Yrityksille edullisempi koulutusmalli, kisälli ei välttämättä ole yrityksen työntekijä.
  - Oppilaitoksille kevyempi malli, hanke toimii linkkinä osapuolten välillä.
  - Vesiviljely-yrityksille koulutusmallilla tuskin merkitystä, tärkeää saada osaavia ja sitoutuneita työntekijöitä.
- Opiskelijoina toimivat kisällit koulutussopimuksella, mahdollisuus siirtyä oppisopimukselle hankkeen aikana
- Koulutusmalli: **Oppisopimuksen ja koulutussopimuksen yhdistelmä**
  - Joustava ja riskitön yritykselle (kuten koulutussopimuksessa)
  - Hankkeen mahdollisuudet (verkosto, opintomatkat, viestin välitys, tiedotus alasta yleisesti...)
- 3 Eri "perusmallia"
  - Opiskelija
  - Työtön (työkokeilu, opinnot ostopalveluna)
  - Työntekijä (opinnot ostopalveluna tai opiskelijana)

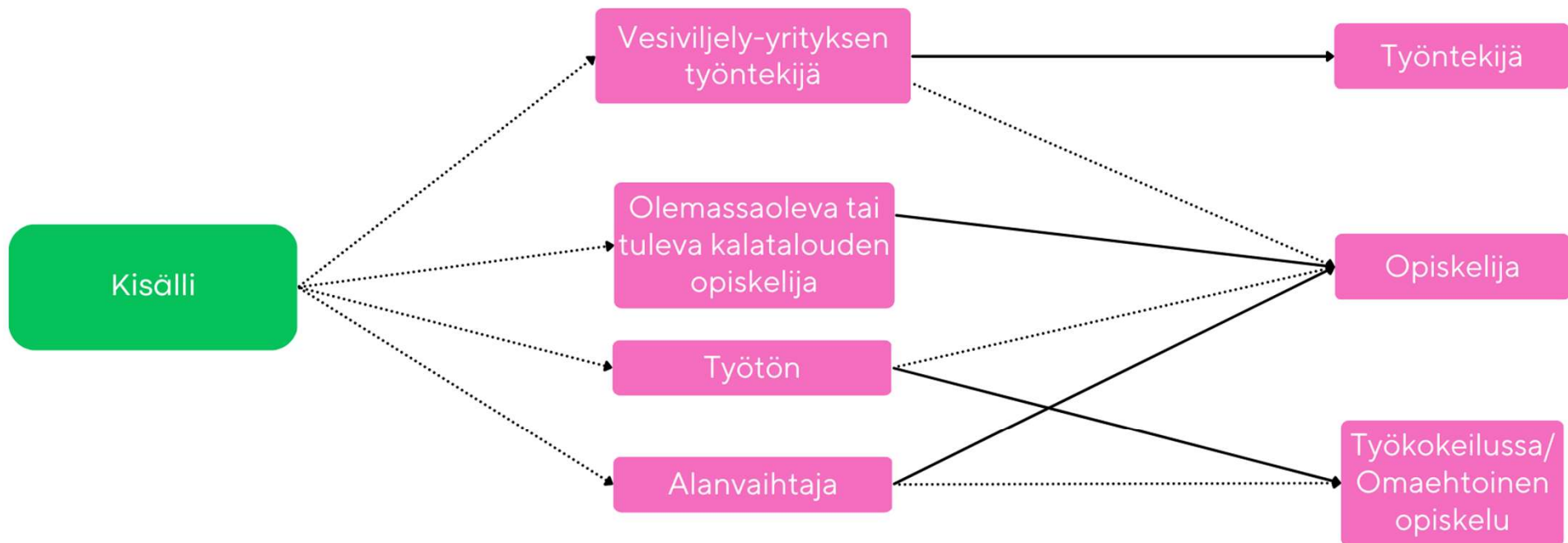
	Mestari-kisälli	Oppisopimus
Kisälli	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija • Työntekijä • Työkokeilussa 	<ul style="list-style-type: none"> • Työsuhteessa tai yrittäjänä
Opiskelu	<ul style="list-style-type: none"> • Tutkinnon osa • Vain aloituksen teoriapaketti <ul style="list-style-type: none"> • Tarvittavat lisäkurssit 	<ul style="list-style-type: none"> • Koko tutkinto tai tutkinnon osa
Korvaus	<ul style="list-style-type: none"> • Oikeus opintotukeen ja muihin opiskelijan tukiin • Työkokeilun korvaukset <ul style="list-style-type: none"> • (palkka) 	<ul style="list-style-type: none"> • TES:n mukainen palkka • päiväraha, perheavustus, matkakorvaus ja majoittumiskorvaus
Vakuutukset	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu, työvoimatoimisto, kisällin oma... 	<ul style="list-style-type: none"> • Mestariyrityksen kautta
Koulutuksen kesto	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteensä 6 kk 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaihtelee (viikoista vuosiin)
Yritykset	<ul style="list-style-type: none"> • Omarahoitusosuus hankkeeseen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kisällin palkka
Muut eroavaisuudet	<ul style="list-style-type: none"> • Riskitön (ei työnantajan velvollisuuksia) • Joustava (kisälli voi olla opiskelija, työtön, yrittäjä...) • Harjoittelupaikka hankkeen puolesta 	<ul style="list-style-type: none"> • Kisällille TES:n mukainen palkka • Kisälli on työsuhteessa mestariyritykseen • Kisällin etsittävä itse työpaikka

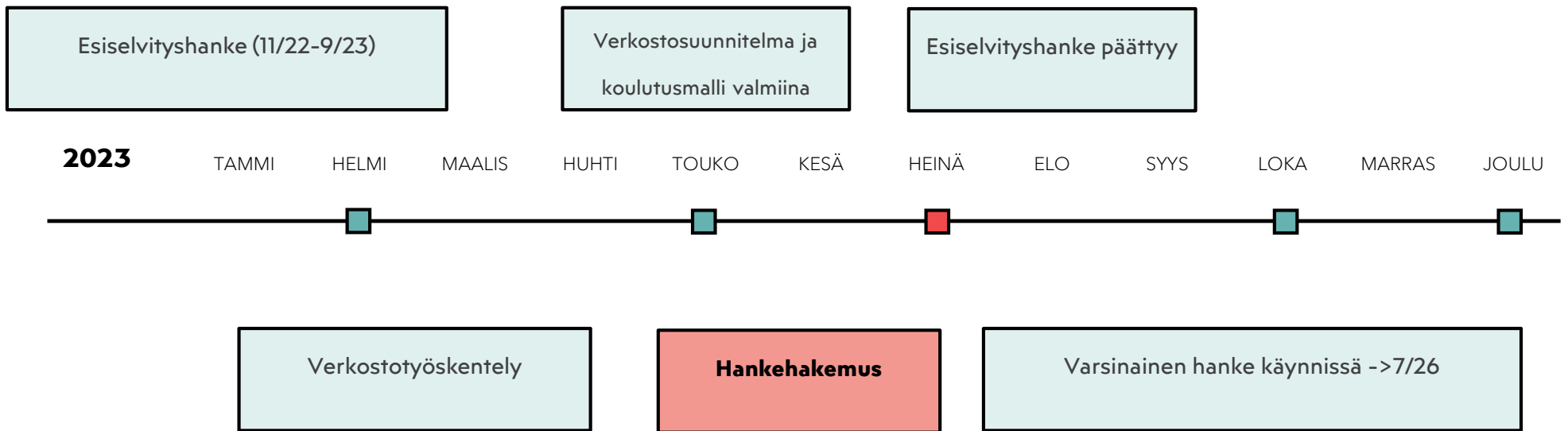
KISÄLLIN POLKU (LUONNOS)

1. Kisälli tavoitetaan (koulu, yritys, Te-toimisto, tiedotus hankkeesta...)
2. Kisällin haastattelu ja soveltuvuus (mestariyritys tekee lopullisen päätöksen)
3. Opintojen suunnittelu (alun teoriaopinnot, kurssit...)
4. Kisällin status (opiskelija, työkokeilussa, työntekijä...)
5. Sopimus kisällin, mestarin ja hankkeen välille (koulutussopimus opiskelijoille, työkokeilusopimus...)
6. Kisälli suorittaa teoriakurssin ennen käytännön harjoittelua (tarvittaessa)
7. Käytännönharjoittelu mestariyrityksessä (yhteensä 6 kk, joka voidaan tarvittaessa suorittaa useammassa osassa ja joustavasti)
8. Oppilaitosten opiskelijoina olevat kisällit suorittavat vähintään vesiviljelijänä toimimisen tutkinnonosan (30 op) **(HUOM. Päätoimiseen opiskeluun/opintotukeen vaaditaan vähintään 4,5 op/opiskelukuukausi)**
9. Kisälli suorittaa tarvittaessa mestariyrityksen ja kisällin kannalta oleellisia kursseja/koulutuksia (EA, hygieniapassi, eläinten kuljettajan koulutus...)
10. Opintomatka(t) ja tutustumiskäynnit
11. Harjoittelun päätyttyä todistus suoritetusta koulutuksesta hankkeelta (opiskelijoille näyttökoe tutkinnonosista)
12. Kisälli työllistyy mestariyritykseen (ei työllistämisvelvollisuutta)
13. Jatkokoulutus suositus kisälleille (kalatalouden ammattitutkinto, -erikoistutkintoammattitutkinto)

KISÄLLIN MAHDOLLISET POLUT

AIKATAULU

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

**MESTARI
KISÄLLI**
VESIVILJELY

Sisä-Suomen
Kalaleader

Vesiviljelyn mestari-kisälli -
toimintamallin kehittäminen
(1.11.2022-30.9.2023)

Janne Niemimäki,
Kalatalouskoordinaattori
Sisä-Suomen Kalaleader
janne.niemimaki@paijanne-leader.fi
044 744 0396

